

MATES

MULTI AGENCY TRAINING EXIT STRATEGIES
FOR RADICALIZED YOUTH

EUROPEAN
COMMISSION

DIRECTORATE-GENERAL
MIGRATION AND HOME
AFFAIRS

IZHODNE STRATEGIJE ORODJA ZA MULTIDISCIPLINARNI PRISTOP

Poti iz radikalizma

30. marec 2018

IZHODNE STRATEGIJE

ORODJA ZA MULTIDISCIPLINARNI PROSTOP

IZHODNE STRATEGIJE

definicija

sekcija

1

IZHODNE STRATEGIJE DEFINICIJA

Izhodne strategije vključujejo tako deradikalizacijo kot programe umika, ki so oblikovani za reintegracijo nasilnih ekstremistov (deradikalizacija) ali za odvrčanje od nasilja (umik).

Te intervencije se lahko izvajajo skozi specifične programe v različnih okoljih, tako na individualni kot kolektivni ravni.

IZHODNE STRATEGIJE

deradikalizacija in
programi umika

sekcija

IZHODNE STRATEGIJE DERADIKALIZACIJA IN PROGRAMI UMIKA: PRIMERJAVA

Umik

Razvit, da onemogoči ali spremeni obnašanje in odnos med napadalcem z nasilno ekstremistično skupino tako, da preoblikuje identifikacijo posameznika z določeno skupino, vzrokom ali ideologijo, ki podpira in uporablja nasilje kot metodo za doseganje ciljev.

Spreminjanje tega odnosa stremi k temu, da spodbuja opustitev.

Glede na specifičnost intervencije je potrebno ponovno prilagoditi, integrirati in specificirati ta tip intervencije za tiste, ki se obrnejo h konvencionalnemu žaljivemu obnašanju in se fokusirajo na pro-socialne veščine z namenom preprečitve povratništva.

Ne glede na to, za nekatere kršitelje, še posebej za tiste, ki so se vpletli v ekstremistične skupine na konvencionalnih kriminalnih temeljih – za denar ali za priložnost, da so lahko nasilni. Konvencionalne intervencije so lahko v tem primeru bolj primerne za obravnavo tveganja in potreb. Tukaj gre za intervencije, ki so uporabljene v situacijah splošnega kriminala in ne tistega povezanega s terorizmom.

Vpliv teh programov se lahko ugotavlja skozi opazovanja:

- obnašanja, s prekinitvijo kontakta z radikaliziranim posameznikom ali prekinitve združevanja z nasilnimi ekstremističnimi skupinami;
- boljše socialno integracijo in spremembo življenjskega stila

Deradikalizacija

Intervencije deradikalizacije stremijo k preprečitvi ali spremembi posameznikovih ideoloških prepričanj, obnašanj ali načinov razmišljanja, ki spodbujajo ali upravičujejo ekstremistična nasilna dejanja. To ponavadi pomeni specifične interpretacije, pozicije ali argumente, ki podajo argumente prepričanjem in odnosu, ki daje legitimnost ekstremističnemu nasilju.

Čeprav obstajajo težave pri katerih imajo te moralne in kognitivne spremembe velike posledice, zahteva intervencija pri ekstremistih ali nasilnih radikalistih primeren in prilagojen pristop. Ta pristop je oblikovan v sklopu prepričanj, obnašanja ali načinov razmišljanja, ki spodbuja umik.

V nadaljevanju je so naštetih dokazi deradikalizacijskih intervencij:

Evidence of these deradicalisation interventions are:

- zmanjšanje ali opustitev ekstremistične ideologije ali nasilnih prepričanj,
- Spremembe obnašanja v odnosu tistimi, ki se jih je prej smatralo za sovražnike ali skupinami, ki so bile odkrito nasprotne,
- kazalniki lahko vključujejo tudi manjšo rigidnost obnašanja, manj fleksibilnosti v smislu prepričanj in manj zavrnitev drugih z drugim sistemom vrednosti.

IZHODNE STRATEGIJE DERADIKALIZACIJA IN PROGRAMI UMIKA

Ali je deradikalizacija premalo verjetna?

Med debato o izhodnih strategijah je bilo predlagano, da je cilj „deradikalizacije“ malo verjetno dosegljiv in s tem potencialno zmoten cilj, saj predpostavlja popolno prekinitev prejšnjimi prepričanji.

„Deradikalizacija“ pomeni preobrat kognitivnih procesov radikalizacije s ciljem razdvajanja od ekstremistični ideologij. Na drugi strani pa se umik lahko razume kot odrekanje nasilnemu in terorističnemu obnašanju, medtem ko določena ideološka prepričanja ohranjajo (Altier/Thoroughgood/Horgan, 2014). Umik je definiran tudi kot “demobilizacija” (Neumann, 2013) or “distancing“ (El-Mafaalani et al., 2016).

Za doseganje cilja umika so pomembne primerni intervencijski pristopi. Različne stopnje preprečitve oz. intervencije so glede na stopnjo radikalizacije definirane kot: primarna preprečitev (univerzalna, celotna družba), sekundarna preprečitev (specifična začetna intervencija, delo z ranljivimi skupinami v nevarnosti), terciarna prevencija (intervencija, ki cilja na radikalizirane posameznike z namenom preprečitve povratništva).

Kljub temu pa so, razen zunanega preprečevanja/intervencij, posamezni vzroki v procesu umika enako odločilni. Te vzroke se lahko razdeli na spodbujevalne dejavnike, kot so novi odnosi z ljudmi, želja po ustvaritvi družine itd. Glede na Urada za druge in kriminal pri Združenih narodih (2016:77 ff.) je umik lahko povezan s šestimi ključnimi področji: družbeni odnosi, premagovanje psihičnih težav, identiteto, ideologijo ter strategije obvladovanja in razočaranja. Poleg tega pa razdruževanje lahko spodbuja tudi staranja, spreminjaje prioritet in posamezni preobrati. (United Nations on Drugs and Crime, 2016: Handbook on the Management of Violent Extremist Prisoners and the Prevention of Radicalization to Violence in Prisons. Criminal Justice Handbook Series. New York).

Prejšnji pristopi k umiku in deradikalizacije –

Spoznanja in novi izzivi, 1 od 2

Medtem ko so socio-izobraževalni pristopi umik v kontekstu islamistične radikalizacije v zadnjih letih fenomen, so zbrani tudi empirični rezultati, ki prikazujejo socio-izobraževalno prakso v skupini islam (Glaser, 2016).

Podobnosti prikazujejo naslednje:

- Vključenost muslimanskih skupnosti in imamov – identifikacija deležnikov in definicija sodelovanja, skupna pričakovanja, vloga, ki jo ima religija. Kakšen bi moral biti namen verskega svetovanja? Protidiskurz ali duhovno zdravljenje?
- Teritorialni razdalja od IS teroristov otežuje strokovnjakom razvoj avtentičnega protidiskurza glede povečanega poročanja o življenju na teh teritorijih.
- Močna usmerjenost k posmrtnem življenju onemogoča razvoj scenarijev za življenje v sodobni družbi.
- Percepcija družbene grožnje – povečam pritisk glede odgovornosti za socialne službe in nenaklonjenost za vstop na območje intervencije/terciarna preprečitev.
- Preprečevalni pristop spremljajo vprašanja glede varnosti – izzivi glede zaupnosti in zaupanja.
- Percepcije glede diskriminacije in anti-islamskih ovirajo dostop do muslimanskih družinah.

(--Glaser, 2016)

Prejšnji pristopi k umiku in deradikalizacije –

Spoznanja in novi izzivi, 2 od 2

Novi izzivi za socio-izobraževalno prakso

- Vključenost muslimanskih skupnosti in imamov – identifikacija deležnikov in definicija sodelovanja, skupna pričakovanja, vloga, ki jo ima religija. Kakšen bi moral biti namen verskega svetovanja? Protidiskurz ali duhovno zdravljenje?
- Teritorialni razdalja od IS teroristov otežuje strokovnjakom razvoj avtentičnega protidiskurza glede poveličanega poročanja o življenju na teh teritorijih.
- Močna usmerjenost k posmrtnem življenju onemogoča razvoj scenarijev za življenje v sodobni družbi.
- Percepcija družbene grožnje –povečam pritisk glede odgovornosti za socialne službe in nenaklonjenost za vstop na območje intervencije/terciarna preprečitev.
- Preprečevalni pristop spremljajo vprašanja glede varnosti – izzivi glede zaupnosti in zaupanja.
- Percepcije glede diskreminacije in anti-islamskih ovirajo dostop do muslimanskih družinah.

Parametri in principi umika

Na podlagi izkušenj pridobljenih iz prejšnjih pristopov umika in ob upoštevanju novih izzivov, ki izhajajo iz islamske radikalizacije, je mogoče identificirati naslednje parametre za pristope umika:

- Izgradnja zaupanja, spoštovanja, predanosti, kredibilnosti in avtentičnosti (Unity Initiative – London: <https://www.theunityinitiative.com>)
- Prostovoljska narava in biografični fokus sta imata veliko relevantno za implementacijo preprečevalnih programov (Active Change Foundation – London: <https://www.activechangefoundation.org>)
- Fokus predvsem na čustveno in družbeno učenje kot pa poudarek na kognitivnem učenju. Argumenti so ponavadi polarizirani – pripovedni pristop kot izražanje osebnih izkušenj ima večji učinek poenotenja (Verein Denkzeit Berlin: <https://www.denkzeit.info/>)
- Kreativne in umetnostne metode so lahko učinkovit element za preprečevalne pristope (kulture interaktivno) <http://cultures-interactive.de/de/>
- Dobra delo pri preprečevanju usmeri fokus na pomanjkanje virov (“Brigade des mères”: <https://www.brigadedesmeres.net/le-blog/>)
- Pod določenimi pogoji lahko preprečevanje in umik pridobita koristi iz skupnega dinamičnega učenja, saj skupine lahko spodbudita družbeno in čustveno učenje

Parametri in principi umika pri deradikalizaciji/umiku

- Spol je pri ekstremizmu ključnega elementa in mora biti obravnavan pri aktivnostih preprečevanja. (Women without borders: <http://www.women-without-borders.org/>)
- Aktivnosti pri preprečevanju morajo vključevati tako lokalne strukture/skupnosti kot tudi povezana strokovna področja
- Znanje, zavedanje in vključitev političnih debat, medijskih diskurzov kot tudi čustva družbe so pomemben aspekt dela pri umiku
- Doseganje trajnostnega preprečevanja (še posebej sekundarnega in terciarnega) ima največji učinek skozi direkten in osebni kontakt ter interakcijo – bolje kot pa preko medijskih produktov in interneta (čeprav se je rekrutiranje preko interneta izkazalo za uspešno, je obraten efekt pokazal manjšo učinkovitost). (Ekstremni dialogi omogočajo didaktična orodja: www.extremedialogue.org)

Harald Weilnböck, Milena Uhlmann: Thesenpapier zum Vortrag "Zum Internationalen Stand der Extremismusprävention in Europa – Ansätze und Erfahrungen: 20 Prinzipien guter Praxis, December 4, 2017

Za spodbujanje umika in upravljanje posameznikovega tveganja, mora intervencija glede na edinstvenost radikalizirane mladine, ki je zakrivila kaznivo dejanje, prilagoditi tako aspekte umika kot pristope deradikalizacije.

Empirične raziskave so pokazale, da so programi za preprečitev ponovne zagrešitve kaznivega dejanja, ki so kognitivno-vedenjske narave, učijo pro-socialne veščine in vedenja, bolj učinkoviti;

Ključni element, ki se je izkazal kot pokazatelj za uspešnejše intervencije, je poudarek na trenutnem in prihodnjem obnašanju in identiteti, ne pa prekomerna analiza preteklega obnašanja in okoliščin. Ravnovesje med razumevanje preteklih situacij in težav pri postavljanju obveznosti za spremembe sedanjih in prihodnjih vedenj se je izkazalo za zlasti vitalno.

IZHODNE STRATEGIJE

zapor in aktivnosti
pogojnega izpusta:
aktualne implementacije v
EU

sekcija

3

IZHODNE STRATEGIJE

ZAPOR IN AKTIVNOSTI POGOJNEGA IZPUSTA: AKTUALNE INPLEMENTACIJE POGOJNEGA IZPUSTA

Projekt/ Program	Država	Ciljno občinstvo	Opis
Terrorist Wing Vought	Nizozemska	Organi; Zapor/pogojni izpust/pravosodni delavci; Nasilni ekstremisti	Ta program je bil razvit v kontekstu nekaterih zaporov s posebnimi oddelki za teroriste. Ti so razdeljeni na teme in kontekste, ki omogočajo periodično primerno intervencijo za rezidente, ki jo omogočajo psihologi in psihiatri. Razvite aktivnosti temeljijo na zunanjem času: aktivnosti prostega časa ali igre, psihiatrična in psihološka skrb, delo v vrtu ali pranje oblek z zunanjimi partnerskimi organizacijami (družinska podpora, »life coach«, podpora pri pridržanju) in izobraževalnimi aktivnostmi (npr. klasični arabski tečajji).
Team TER (teroristi, ekstremisti in radikalisti)	Nizozemska	Zapor/pogojni izpust/pravosodni delavci; Nasilni ekstremisti	Glavni namen je prekiniti povezavo med radikaliziranimi muslimani (predvsem džihadisti doma) in radikalnimi gibanjem s pogojnim pristopom, ki je pripravljen pod nadzorom in prilagojen okoliščinam vsakega posameznika. Ekipe so odgovorne za upravljanje in nadzorovanje tveganj, ki ga ju izvajajo s partnerji (pravosodje, kaznilnice, policija in občinska oblast). Ekipo podpirajo tudi strokovnjaki na področju psihologije in teologije.
Vključitev	Nizozemska	Zapor/pogojni izpust/pravosodni delavci; Nasilni ekstremisti	Vključitev je individualna, po meri pripravljen program, ki je pripravljen med supervizijo v času pogojnega izpusta. Glavni namen vključitve je umik radikaliziranih muslimanov (predvsem doma vzgojenimi džihadisti) od radikalnih gibanj. Program obsega tri module: <ul style="list-style-type: none">• Praktična pomoč: udeleženec pripravi načrt za prihodnost, v katerem definira cilje.• Pristop mreži: ponovna vzpostavitev in oblikovanje družbene mreže posameznika. Udeleženec je s širitvijo svoje mreže postopoma uveden v družbo.• Kognitivno-vedenjski trening: V kolikor udeleženec začne uporabljati »jezik spreminjanja«, ta modul prične s ciljem spreminjanja disfunkcionalni prepričanj in antisocialnega obnašanja.

Projekt/ Program	Država	Ciljno občinstvo	Opis
Social Net Conferencing	Avstrija	Družine; zapor/pogojni izpust/pravosodni delavci; Nasilni ekstremisti	Družbene mrežne konference storilcem v zaporu omogoča priložnost razvoja obveznega načrta za njihovo prihodnost po izpustu. Storilci delajo skupaj z njihovo družbeno mrežo, da bi pripravili načrt. Načrt je nato poslan sodnikom, ki na obravnavi poda navodila glede na plan. Uradnik pogojnega izpusta nadzoruje skladnost z navodili ter s tem povezane implementacije načrta.
Back on Track	Danska	Družine; zapor/pogojni izpust/pravosodni delavci; Nasilni ekstremisti	Preprečevanje izvaja mentor, ki podpira zapornika v njegovih pričakovanjih in soočenjih v vsakdanjih situacijah, težavah in konfliktih. Cilj je motivirati posameznike k življenju brez kriminala, povezovanju z njegovimi družinami in družbeno mrežo ter jih podpirati v konkretnih izzivih pri njihovem izpustu (iskanje doma, zaposlitve itd.) Mentorji so deležni neprestanega treninga in supervizije.
Disengagement and Critical Aftercare	Danska	Ustanovitelji; Nasilni ekstremisti; Mladina/učenci/študenti	Ta projekt je usmerjen predvsem tistim, ki se z bojnih območij, kot so Sirija in Irak, vračajo na Dansko. Namen projekta je zmanjšati tveganje s terorizmom povezanega kriminala na Danske, vključujoč nasilna dejanja kot posledica novo prilagojenih mrež, travm, ki izhajajo iz njihovih izkušenj in aktivnosti v kontekstu vojne. Praksa obsega dva sklopa tesno medsebojno tesno koordiniranih aktivnosti, kjer je cilj odtujiti tuje borce s poti nasilnega ekstremizma: Umik se prične z PET ali specifično treniranimi policisti in policijskimi okrožji; Trening in asistenca v t.i. post-storitvenih centrih na občinski ravni, tudi pri delovnih primerih.

V tabeli, ki se začne na prejšnji in konča na naslednji strani, so prikazane prakse v kontekstu zapora in pogojnega izpusta v "Collection of inspiring practices" od Radicalisation Awareness Network: https://ec.europa.eu/home-affairs/what-we-do/networks/radicalisation_awareness_network/ran-best-practices_en

Projekt Program	Država	Ciljno občinstvo	Opis
Švedska metoda dela z oblikovalci izhoda	Švedska	Oblikovalci; Nasilni ekstremisti; Mladina/učenci/šudenti	<p>Ta praksa temelji na delu trenerjev z »Exit Sweden group«. Temelj tega dela je t.i. »spektrum nasilnega ekstremizma« od -10 (najbolj ekstremen/negativen) do +10 (bolj toleranten/pozitiven), medtem ko 0 pomeni nevtralnost.</p> <p>Vsaka nova stranka je s pomočjo tega spektruma ocenjena na različnih področjih (družbeni kontakti, moč, toleranca itd.). Njena pozicija na lestvici lahko se lahko spreminja. Ta evalvacija bo omogočila izbiro tistega, ki je v preteklosti šel čez ta tip tranzicije in bo sledil ter bo razpravljal o temah lestvice.</p> <p>Cilj je nevtralizirati prepričanja, ki so povezana z tematikami, ki so radikalizirale posameznika ter postopoma oblikovati pro-socialno naravnost.</p> <p>Oblikovalci so spremljani in ocenjeni v sklopu spektruma, saj je pomembno biti pozoren na njihov proces. Morajo slediti strokovnjakom, ki so specializirani v procesih radikalizacije in deradikalizacije. Ta pristop se uporablja pri desno usmerjenih ekstremistih in džihadistih, kot tudi pri ljudeh, ki so se pridružili kriminalnim tolпам.</p>
Prevzem odgovornosti – umik pred sovraštvom in nasiljem – poučevanje odgovornosti	Švedska	Oblikovalci; Policijski uradniki; Zapor/pogojna kazen/pravosodni strokovnjaki; Nasilni ekstremisti	<p>The intention of this project is to enable young people arrested for ideologically motivated acts of violence (right wing extremists or radical Islamists) to live a responsible and non-violent life and to distance themselves to inhuman ideologies through the development of personal and social skills.</p> <p>The approach consists of deradication training, civic education, long-term group training, and post-release stabilization training.</p>
Pobuda za enotnost (The Unity Initiative)	Velika Britanija	Zapor/pogojna kazen/pravosodni strokovnjaki; Nasilni ekstremisti Mladina/učenci/šudenti	<p>Namen tega projekta je omogočiti mladim ljudem, ki so bili zaprti zaradi ideološko motiviranih nasilnih dejanj (desno usmerjeni ekstremisti ali radikalni džihadisti), da zaživijo odgovorno in nenasilno življenje ter se distancirajo nečloveškim ideologijam skozi razvoj osebnih in družbenih spretnosti.</p> <p>Pristop obsega trening deradikalizacije, državljansko vzgojo, dolgoročni skupinski trening in stabilizacijski trening po izpustitvi iz zapora.</p>

Ocenjevanje uspeha

Dokaz prikazuje, da sta deradikalizacija in družbena reintegracija najbolj uspešna, ko je zaradi določenega razloga prisotna nagnjenost k umiku iz skupine/ideologije, vendar pa strokovnjaki ne bi smeli postati nemotiviran zaradi nezadovoljstva mlade osebe. Moral vzdrževati svojo avtentičnost. (Mücke, 2017)

Uporabljeni prostovoljna ali uokvirjena merila i pravosodnem kontekstu so pokazala velik uspeh, ali pri volji samega posameznika ali pa pri uvedbi participacije v te aktivnosti, ali od koristi, ki jih pridobijo za njihovo vključenost v programe (npr. zmanjšanje kazni). Zaradi tega je pomembno oblikovati strategije za uvedbo in evalvacijo posameznika, ki imajo v mislih te zunanje faktorje;

Spremljanje situacije prikazuje, da mladi ljudje, ki želijo zapustiti te skupini pravzaprav tako tudi naredijo brez vključevanja v programe. Hkrati pa vključitev v programe deradikalizacije povzroči hitreje doseže in trajnostni umik ter reintegracijo. Temu je tako zaradi prepoznavanja razvoja osebnih in družbenih osebnosti pa tudi zaradi izboljšanja družbenih in ekonomskih virov, ki ga tak spodbudi.

Učinkovitost teh programov je težko oceniti, še posebej ker stopnja napak niha podobno kot pri programih, kjer se dela s prestopniki oz. posamezniki s kriminalnim obnašanjem.

Glede na veliko število posameznikov v svetu, ki so zaprti zaradi povezanosti s terorizmom, **inovativni programi te vrste omogočajo kreativne in za vlado občutljive rešitve za skorajšnje izpustitev potencialno nevarnih posameznikov, ki so po naravi nagnjeni k ekstremizmu.**

Vendar se pa strokovnjaki morajo zavedati tveganja ob predpostavki da obstaja univerzalna »definicija racionalnosti« ter da bo prenos znanja in samih informacij preoblikoval radikalizirane osebe v »racionalne« posameznike. Racionalnost in »uspeh« bosta ostala sporni kategoriji, ki bosta predstavljali stalen izziv izhodnim programov.

(Taubert/Hantel 2017, glej zgoraj)

Mücke, Thomas (2017): Pädagogische Ansätze zur Deradikalisierung im Bereich des religiös begründeten Extremismus, v: Jana Kärgerl (eds.) (2017):

“Sie haben keinen Plan B”, Radikalisierung, Ausreise, Rückkehr – zwischen Prävention und Intervention, P. 361–373

IZHODNE STRATEGIJE AKTUALNE IMPLEMENTACIJE V EU

Izzivi

Programmes referred to as deradicalisation and exit-strategies programmes are, in practice, more commonly focussed on reducing the risk of re-engaging in extremist groups, terrorism and other criminal activities;

The programmes developed so far are presented as possible tools to successfully aim at a number of diverse goals, mainly characterised by efforts to reduce the risk of engaging (and/or enrolling) in terrorism and criminal activities;

Existing initiatives, including those examined in more detail, do not usually illustrate programme implementations in depth, rather only their structure and tip-of-the-iceberg details;

There is little evidence of internal or external evaluation of these programs;

The success rates of such programmes are unclear, and there is still no collective evaluation framework to determine what makes programmes effective – or successful.

IZHODNE STRATEGIJE AKTUALNE IMPLEMENTACIJE V EU

Kaj je šlo narobe s francoskim programom deradikalizacije

“Načrtovano je bilo odprtje ‘Centra za preprečitev, integracijo in državljanstvo’. V skladu z njegovim ustanovitvenim aktom so radikalizirani moški in ženske, ki so jih označile lokalne prefektуре za prikazovanje spremenjenega vedenja, so bili pozvani, da prostovoljno vstopijo v program z namenom razvoja kritične misli in primernih državljanskih in republiških vrednot. Če bi center uspešno deloval, bi vlada odprla še 12 glavnih centrov, vsakega v 13 francoskih okrožjih.

[...] Ne moreš reči nekemu, kar je meni rekel eden socialni delavec avgusta: “Kar misliš, da je slabo, je tukaj dobra informacija.” Namesto tega je center želel obravnavati, kar je rezidente že v začetku spodbujalo k njihovi ideologiji. »Z vsako osebo smo delali na njegovi zgodovini, zaposlitvenih priložnostih, družinskemu življenju, zdravstvenih programih, vse to, da bi jim pomagali razumeti, zakaj verjamejo, kar verjamejo in se vprašajo, ali je to sploh resnica.«

“[...] Oblikovali so program, ki je bil v popolnem nasprotovanju z mentalnim svetom posameznikov. Mislim, da to ni prava rešitev. Bolje bi bilo, če ne bi predlagali neresnico, ampak nekaj, kar sobiva.”

Crowell, M. (2017, 28th September). What Went Wrong With France's Deradicalization Program? The Atlantic Magazine [Weblog post]. Retrieved from

<https://www.theatlantic.com/international/archive/2017/09/france-jihad-deradicalization-macron/540699/>

IZHODNE STRATEGIJE

preprečitev vrnitve na staro
pot,
družbena integracija
In pro-socialen način
življenja

4

sekcija

IZHODNE STRATEGIJE

PREPREČITEV VRNITVE NA STARO POT, DRUŽBENA REINTEGRACIJA IN PRO-SOCIALNEN NAČIN ŽIVLJENJA

The concept of relapse prevention was developed in the context of substance abuse treatment, whose goal is to seek stability and consistency in the maintenance phase of treatment (Marlatt, 1985).

The work focussed on the prevention of risk factors and enhancement of protection factors, recognises the first as possible triggers of relapse and the second as the skills that, if enhanced, can prevent situations of risk and stop relapses.

In bringing this concept to work with young offenders, literature emphasises that although risk variables need to be considered in treatment, it is unlikely that working on risk factors alone will lead to lasting therapeutic changes.

This approach emphasises that motivating individuals to adopting a prosocial lifestyle can reduce antisocial behavior, since this automatically creates protective factors that come from the community.

By working holistically, it is critical that the family and other signifiers be included in the intervention. Setting proper goals for youngster makes it clearer to them what needs to happen to reach his goals. These objectives should be consistent with the ultimate goal of reducing recidivism (Mann et al., 2004).

(Fortune, Ward & Print, 2014)

IZHODNE STRATEGIJE PREPREČITEV PONOVIČNE, DRUŽBENA REINTEGRACIJA IN PROSOCIALNI NAČIN ŽIVLJENJA

Ukvarjanja z mladino

Soglasje na začetku

Na začetku obravnave/intervencije je potrebno pridobiti

- ⇒ Pisno privolitev intervencije,
kar pomeni, da mora biti
- ⇒ Podpisana pogodbe s strani vseh akterjev, vpletenih
v intervencijo, torej s:
 - Ciljnim posameznikom;
 - Družino ciljnega posameznika in drugih z družino povezanimi;
 - Mentorjem/uradnikom za pogojni izpust;
 - Pravosodnimi organi;
 - Predstavniki institucij skupnosti in varovanja.

NOVE STRATEGIJE PREPREČITEV PONOVIŤVE, DRUŽBENA REINTEGRACIJA IN PROSOCIALNI NAČIN ŽIVLJENJA

NOVA PARADIGMA

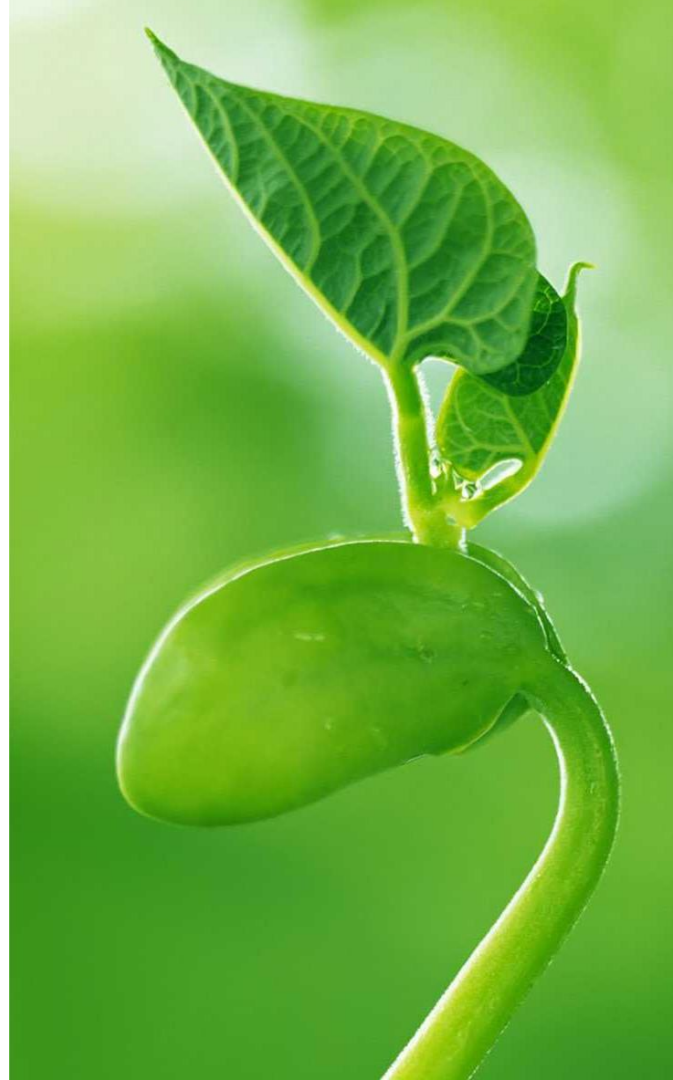
Vprašanja protiterorizma, deradikalizacije in protidiskurza so v literaturi vse bolj prisotna. Veliko je bilo odkritega: mala dejanja bi naj povzročala največje razlike. Npr. obstaja vedno večje zavedanje, da mnoge teorije in tehnike, ki jih uporabljajo storilci obtoženih resnih neterorističnih kaznivih dejanj, vplivajo na integracijo radikaliziranih posameznikov.

Kot je zapisano v literaturi se mora paradigma intervencije preusmeriti od „kaj deluje“ (s ciljem zmanjšanja povratništva) h „kaj pomaga“.

Mora nas nehati skrbeti za nevarnost, da bo posameznik ponovno izvršil kaznivo dejanje, našo pozornost pa preusmeriti k spodbujanju njihovih osebnih in družbenih spretnosti, kar bo njihova življena integriralo in preoblikovalo. Posledično se bo zmanjšala njihova potreba po izvrševanju kaznivih dejanj. (Marsden, 2016).

V nadaljevanju bodo predstavljeni trije pristopi družbeno-izobraževalne intervencije:

1. Violence Prevention Network: Education of responsibility®
2. Legato: Systemic counseling approach
3. Good Lives Model (Ward and Brown, 2004) kot model navodil za intervencijo in opustitev Modela Risk and Need for Response (Andrews and Bonta, 2003).

Education of Responsibility® (Izobrazba in odgovornost)

Metodo “*Verantwortungspädagogik*®” (Education of Responsibility®) je razvila mreža za preprečevanje nasilja (Violence Prevention Network) – nevladna organizacija s sedežem v Nemčiji, ki od leta 2001 zbira strokovno znanje iz deradikalizacije, umika in preprečevanja radikalizacije (www.violence-prevention-network.de/en/publications).

Izobraževanje odgovornosti je zakoreninjeno v holističnem, nekonfliktnem pristopu, ki spodbuja vzajemno sprejemanje in izogibanje ponižanju. Na podlagi tega pristopa je lahko dosežena trajnostna sprememba v vedenju ne toliko skozi pogojni, usmerjen v nadzor vpliv, kot s spodbujevanjem empatičnega vedenja skozi kombinacijo kognitivnega in emocionalnega učenja.

Certificiran pristop “Education of Responsibility®” vključuje tri elemente intervencije:

- Skupinski trening med pridržanjem in stabilizacijskim mentorstvom po izpustom
- Biografsko-pripovedno delo work in vključitev družine ter družbene mreže
- Koncept proti nasilju, ki spodbuja ideološka prepričanja v povezavi s politično-zgodovinskim izobraževanjem

Izobraževanje odgovornosti je oblikovano tako, da ne vključuje le posameznika, ampak tudi njegovo/njeno družbeno mrežo. Oblikovan je tako, da omogoča dolgoročno podporo, ki traja tudi po izpustitvi. Ključni element je gradnja učinkovitega odnosa s pedagoškimi sodelavci. Izobraževalni proces je usmerjen k vizualiziranim manipulativnim mehanizmom tako, da izziva mlado osebo v njegove miselnem procesu. Pristop se izrecno vzdrži tega, da bi ponudil v naprej zasnovano moralno spodbudo. Izkušnje na ciljni skupini so pokazale, da med predavanji vložen trudi vodi do konfrontacijskega in emocionalnega „zaprtja“. (www.violence-prevention-network.de/en/approach/intervention)

Violence
Prevention Network

IZHODNE STRATEGIJE PREPREČITEV PONOVIŦVE, DRUŽBENA REINTEGRACIJA IN PROSOCIALNI NAČIN ŽIVLJENJA

Education of Responsibility®

Pri pedagoških strokovnjakih, ki so vključeni v ta pristopi, so bili

Identificirani naslednji intervencijski elementi:

- Gradnja odnosov, ki temeljijo na zaupanju
- Preprečevanje lastne in tuje ogroženosti – uporaba pedagoških metod v boju proti nasilniškim ideologijam (zahteva strokovnjake z več področij)
- Razvoj in spodbujanje dialektike (za preprečitev občutka poslušnosti)
- Vključitev v podporne verske kraj/skupnosti (potreba za novo versko orientacijo)
- Razvoj tolerance protislovja (sprejetje različnih perspektiv)
- Ustanovitev nove osebne mreže družbenih kontaktov izven ekstremističnih družbenih kontaktov
- Establishing a new personal network of social contacts outside the extremist social context
- Izobraževalna in strokovna orientacija
- Spodbujanje biografskega razumevanja

Mücke, Thomas (2017): *Pädagogische Ansätze zur Deradikalisierung im Bereich des religiös begründeten Extremismus*, in: Jana Kärgerl (eds.) (2017): “Sie haben keinen Plan B”, *Radikalisierung, Ausreise, Rückkehr – zwischen Prävention und Intervention*: 361–373.

IZHODNE STRATEGIJE PREPREČITEV PONOVIŠČE, DRUŽBENA REINTEGRACIJA IN PROSOCIALNI NAČIN ŽIVLJENJA

Strategije za spremembo, 1 od 2

Prekontemplacija

- Indirektno predstaviti informacijo o problemu;
- Dvigniti zavest o problemu;
- Okrepiti svoje doživetje tveganj in težav o njenem vedenju.

Kontemplacija

- Spodbuditi neravnovesje med ambivalentnimi argumenti;
Promote the imbalance between the ambivalent arguments, ki vzbujajo razloge za spremembe in posledice njihovega vzdrževanja; e; (argumenti proti in v korist za vzdrževanje vedenj);
- Spodbuditi odkritje in aktivno iskanje posledic nespreminjanja, še posebej pomembnih osebnosti, kot so družina ali imami (namen je „odpreti oči mladim ljudem“, da bi videli, kaj se lahko zgodi, če vzdržuje vedenje. Pri aktivnem iskanju s pomočjo pomembne osebe to pomeni, da je informacija sprejeta kot nasvet in ne kot grožnja.
Na kratko, pomembno je, da je oseba, ki podpira proces spremembe nekdo, ki ga mlada oseba ceni in ne nekdo kot npr. odvetnik, ki pravi: „če se ne spremeniš, boš kaznovan.“ Ta oseba je lahko mama, prijatelj, imam ali katerakoli mladi osebi pomembna oseba);
- Spodbuditi samoučinkovitost posameznika: „Seveda boš zmogel!“
- Uporabiti naloge, kot so je „tabela za in proti“ lahko posameznika zelo obogati, spodbud vpogled in diskusijo o strahu mlade osebe glede spremembe.

Obdobje priprav za ukrepanje

- Pomagati mladostniku, da najde sprejemljivo, dostopno, primerno in učinkovito strategijo za spremembo;
- Oceniti stopnjo zavezanosti k spremembi in percepcijo s spremembo povezanih tveganj;
- Pojasniti in definirati cilje;
- Spodbuditi korake posameznega ukrepanja/akcije, predlagati aktivnosti in konkretne ideje.

IZHODNE STRATEGIJE PREPREČITEV PONOVIŠTE, DRUŽBENA REINTEGRACIJA IN PROSOCIALNI NAČIN ŽIVLJENJA

Strategije za spremembo, 2 od 2

Ukrepanje

Formulirati in predstaviti strategije sprememb prilagojenih za mlado osebo ter jih preizkusiti;
Iskati poti za razvoj globokih sprememb v način življenju mlade osebe (navade, vedenjski vzorci, prepričanja o sebi in drugih);
Podpirati posameznika v njegovih majhnih korakih in spremembah, vrednotah in napredku. Če gre karkoli narobe, razmotriti uporabljene strategije in oblikovati nove.

Vzdrževanje spremembe

Pomagati vzdrževati spremembo, preveriti odnose in vedenja, ki kažejo na spremembo;
Poskušati razumeti, ali se te spremembe nanašajo na vse kontekste posameznikovega življenja, in če ne, zakaj se;
Okrepiti trenutke refleksije na razlike, ki jih je spodbudila sprememba;
Vprašati se, ali vzdrževanje spremembe deluje proti znakom ponovitve ali proti tveganju.

Ponovitev

V primeru radikalizacije obstajajo skrbi za ponovno reintegracijo v skupino ali ponovno sprejetje ekstremističnih ideologij.
Vendar pa takšno vedenje v primeru mladih, ki so na pogojnem izpustu, lahko vodi do prilagoditve njihove kazni/zapora.
V tem primeru mora biti preverjen proces in strategije, ki niso delovale.

IZHODNE STRATEGIJE LITERATURA

- BANDURA, A. (1990). MECHANISMS OF MORAL DISENGAGEMENT.
In W. Reich (Ed.), *Origins of terrorism: Psychologies, ideologies, theologies, states of mind* (pp. 161-191). Cambridge: Cambridge University Press.
- DEAN, C (2016) "ADDRESSING VIOLENT EXTREMISM IN PRISONS AND PROBATION: PRINCIPLES FOR EFFECTIVE PROGRAMS AND INTERVENTIONS".
Global Center for Cooperative Security, Policy Brief
- DOOSJE, B., MOGHADDAM, F. M., KRUGLANSKI, A. W., DE WOLF, A., MANN, L., & FEDDES, A. R. (2016). TERRORISM, RADICALIZATION AND DE-RADICALIZATION
Current Opinion In Psychology, 11(Intergroup relations), 79-84. doi:10.1016/j.copsyc.2016.06.008
- FINK, N. & HEARNE, E.(2008) BEYOND TERRORISM: DERADICALIZATION AND DISENGAGEMENT FROM VIOLENT EXTREMISM
New York: International Peace Institute. International Peace Institute.
- FORTUNE, C., WARD, T. & PRINT, B. (2014) INTEGRATING THE GOOD LIVES MODEL WITH RELAPSE PREVENTION: WORKING WITH JUVENILE SEX OFFENDERS
in, D. S. Bromberg & W. T. O'Donohue (Eds), *Toolkit for working with juvenile sex offenders* (pp.402-426). Academic Press.
- GLASER, M. (2016) RECHTSEXTREMISMUS UND ISLAMISCHER EXTREMISMUS IM JUGENDALTER UND SCHLUSSFOLGERUNGEN FÜR DIE PÄDAGOGISCHE ARBEIT.
Bundeszentrale für politische Bildung.

IZHODNE STRATEGIJE

LITERATURA, 2 od 4

GLOBAL COUNTER TERRORISM FORUM AND UNITED NATIONS INTERREGIONAL CRIME AND JUSTICE RESEARCH INSTITUTE (2013)

Building on the GCTF's Rome Memorandum: Additional Guidance on the Role of Psychologists/Psychology in Rehabilitation and Reintegration Programs.

HORGAN J. AND K. BRADDOCK. (2010). "REHABILITATING THE TERRORISTS?: CHALLENGES IN ASSESSING THE EFFECTIVENESS OF DE-RADICALISATION PROGRAMMES"

Terrorism and Political Violence, no. 22

HORGAN, J. (2009), WALKING AWAY FROM TERRORISM: ACCOUNTS OF DISENGAGEMENT FROM RADICAL AND EXTREMIST MOVEMENTS

London: Routledge

HORGAN, J. AND BRADDOCK, K. (2009). ASSESSING THE EFFECTIVENESS OF CURRENT DE-RADICALIZATION INITIATIVES

AND IDENTIFYING IMPLICATIONS FOR THE DEVELOPMENT OF U.S.-BASED INITIATIVES IN MULTIPLE SETTINGS. Final Report to Human Factors Division, Science and Technology Directorate, U.S. Department of Homeland Security.

MARSDEN, S. V. (2016). REINTEGRATING EXTREMISTS: DERADICALISATION AND DESISTANCE

London: Palgrave Macmillan.

PURVIS, M., WARD, T. AND WILLIS, G. (2011), "THE GOOD LIVES MODEL IN PRACTICE: OFFENCE PATHWAYS AND CASE MANAGEMENT"

European Journal of Probation, Vol. 3 No. 2, pp. 4-28.

IZHODNE STRATEGIJE

LITERATURA, 3 od 4

- PRINT, B (ED.), (2013). THE GOOD LIVES MODEL FOR ADOLESCENTS WHO SEXUALLY HARM
Brandon VT: Safer Society Press
- RADICALISATION AWARENESS NETWORK (2016A) DEALING WITH RADICALISATION IN A PRISON AND PROBATION
CONTEXT, RAN PRISONS AND PROBATION–PRACTITIONERS
Working paper, p. 3
- RADICALISATION AWARENESS NETWORK (2016B) APPROACHES TO VIOLENT EXTREMIST OFFENDERS AND
COUNTERING RADICALISATION
IN PRISONS AND PROBATION PRACTITIONERS
Working paper, p. 3
- RADICALISATION AWARENESS NETWORK (2016C) EXIT PROGRAMMES AND INTERVENTIONS IN PRISON AND
PROBATION
Ex post paper 14th -15th June 2016, Berlin
- RADICALISATION AWARENESS NETWORK (2017) PREVENTING RADICALISATION TO TERRORISM AND VIOLENT
EXTREMISM - APPROACHES AND PRACTICES
- RIJO, D., SOUSA, M. N., LOPES, J., PEREIRA, J., VASCONCELOS, J., MENDONÇA, M., ... MASSA, S. (2007). GERAR
PERCURSOS SOCIAIS:
PROGRAMA DE PREVENÇÃO E REABILITAÇÃO PARA JOVENS COM COMPORTAMENTO SOCIAL DESVIANTE.
Ponta Delgada: Equal

IZHODNE STRATEGIJE

LITERATURA, 4 od 4

SPECKHARD, ANNE (2012) "PRISON AND COMMUNITY BASED DISENGAGEMENT AND DE-RADICALIZATION PROGRAMS FOR EXTREMISTS INVOLVED IN MILITANT JIHADI TERRORISM IDEOLOGIES AND ACTIVITIES"
Pre-publication Version – Conflict and Terrorism

WHITEHEAD, P., WARD, T., & COLLIE, R. (2007). TIME FOR A CHANGE: APPLYING THE GOOD LIVES MODEL OF REHABILITATION TO A HIGH-RISK VIOLENT OFFENDER
International Journal of Offender Therapy and Comparative Criminology, 51, 578-598

WILLIS, G., PRESCOTT, D. & YATES, P (2013). GOOD LIVES MODEL (GLM) IN THEORY AND PRACTICE
Sexual Abuse in Australia and New Zealand, May 13; 5 (1):3-9

WILSON, R. & YATES, P. (2009). EFFECTIVE INTERVENTIONS AND THE GOOD LIVES MODEL: MAXIMIZING TREATMENT GAINS FOR SEXUAL OFFENDERS
Aggression and Violent Behavior, 14 (3), pp. 157-161 <https://doi.org/10.1016/j.avb.2009.01.007>